

همه چیز در دست تو...

در چند جمله بهشت را توصیف کنید. باغهای باشکوه - رودهای زلال
استقبال فرشتگان - قصرهای زیبا - بیماری و ترس و اندوه نیست -
خدمتکاران مؤدب و زیبا روی - میوه ها و غذاهای گوناگون - لباسهای
حریر - همنشینی با نیکوکاران و پیامبران و امامان

کسی را سراغ داری که هر چه به او بسپاری، ده برابرش را به تو برگرداند؟
هفتاد برابر؟
هفتصد برابر؟
بی اندازه و بی پایان چطور؟
اگر کمی دقت کنی، حتماً او را می شناسی.

غیر قابل تصور

سرزمینی به وسعت تمام آسمانها و زمین، پوشیده از باغهای بزرگ و قصرهای باشکوه و زیبا.
رودهایی از شیر و عسل و آب زلال که به جای سنگریزه و خاک در آنها دانه های مروارید غلطان
است. اینجا بهشت است، پاداش خداوند به نیکوکاران!
درهای بهشت گشوده می شود و فرشتگان خوش آمدگویان به استقبال مؤمنان می آیند.

اینجا از بیماری، ترس، اندوه و خستگی خبری نیست

خدمتکاران مؤدب و زیبا در کمال احترام از شما با غذاهای لذیذ و نوشیدنی های بهشتی پذیرایی
می کنند. اینجا هر میوه ای که شما بخواهید وجود دارد. همین که در دلتان قصد می کنید میوه ای را
بخورید، آن درخت شاخه هایش را پایین می آورد و میوه هایش را دسترس شما قرار می دهد.
نیکوکاران در بهشت به دیدار یکدیگر رفته و با پیامبران، امامان و نیکوکاران همنشین اند. آنها
با لباس های حریر بر روی تخت های زیبایی در کنار هم نشستند و با مهربانی با یکدیگر گفت و گو می کنند.
اینها فقط گوشه ای از نعمت های بی شمار خداوند به نیکوکاران است. آنچه شیرینی این نعمت ها
را برایشان بیشتر می کند این است که هیچ گاه نعمت های بی پایان خداوند از آنها گرفته نخواهد شد و آنان
همان گونه که خودشان آرزو دارند، تا ابد در بهشت خواهند ماند.

خداوند درباره ی وسعت نعمت های بهشت چه می فرماید؟

خداوند مهربان درباره وسعت نعمت های بهشت می فرماید :

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ^۱

در آنجا هر چه بخواهند برایشان [فراهم] است و البته [آنچه] نزد ماست بیشتر [از خواسته های آنها] است.



توبه کننده مسعود میدری گروه معارف شهر سنار ماهشهر

۱-سوره ق، آیه ۳۵.



آنچه خواندیم، بخشی از توصیف‌های قرآن کریم و احادیث معصومین علیهم‌السلام دربارهٔ بهشت است. علاوه بر نعمت‌هایی که گفته شد، دوست دارید خداوند در بهشت چه نعمت‌های دیگری به شما بدهد؟

دیدار با پدر و مادر، داشتن خانه و مزرعه ای زیبا، دیدار با فرشتگان

بهشت‌آفرینان

اما این همه پاداش در برابر چیست؟

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می‌فرماید:

در بهشت فرشتگانی را دیدم که با خست‌هایی از طلا و نقره قصری می‌ساختند. آنها گاهی دست از کار می‌کشیدند و بعد از مدتی دوباره شروع به ساختن می‌کردند.

از آنان پرسیدم: چرا ناگهان دست از کار می‌کشید؟
گفتند: وقتی مصالح ساختمانی ما تمام می‌شود، دیگر نمی‌توانیم کار کنیم. پس منتظر می‌شویم تا دوباره برای ما مصالحی بفرستند.



تهیه کننده: مسمود میدری گروه معارف شهرستاه ماهشهر

طبق حدیث پیامبر (ص) مصالح کار فرشتگان چیست؟ و لا اله الا الله و الله اکبر و سبحان الله و الحمد لله

پرسیدیم: مصالح کار شما چیست؟
گفتند: هنگامی که مؤمنی در دنیا می‌گوید: «سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر» این کلمات او در این جهان تبدیل به خشت‌های طلا و نقره می‌شود و ما برای او با این خشت‌ها قصر می‌سازیم^۱ و هرگاه گفتن این کلمات را قطع کند، مصالح ما نیز تمام می‌شود.^۲

بنابراین نعمت‌های بهشت به دست خود انسان‌ها به بهشت فرستاده می‌شود. آنها با اعمال صالحی که در دنیا انجام می‌دهند، این نعمت‌ها را برای زندگی خود در بهشت ذخیره می‌کنند. خداوند مهربان هم تلاش آنها را می‌بیند، برای قدردانی از آنها پاداششان را ده‌ها و گاهی صدها برابر می‌کند و چنین هدایای ارزشمندی را در بهشت به آنان می‌بخشد. در حقیقت نعمت‌های بهشت نتیجه اعمال نیک انسان‌ها در دنیا و **لطف و بخشش** فراوان خداوند به آنها در آخرت است.

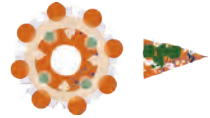
*** حقیقت نعمت‌های بهشت چیست؟

اما بیرون از بهشت، در قعر دره‌ای بسیار عمیق:
آتش از هر سو زبانه می‌کشد. ستمکاران مغرور مانند هیزم، آتش می‌گیرند و می‌سوزند. اینجا زندان آنهاست، جهنم.
فریادهای گوش‌خراش جهنمیان و صدای مهیب آتش، از فاصله‌های دور، هر دلی را از ترس می‌لرزاند. ستمگرانی که در دنیا مؤمنان را آزار می‌دادند، اینجا با صورت‌های سیاه و زشت در میان آتش به دنبال آب و غذا می‌گردند؛ اما نه آبی هست و نه غذایی.
این سرانجام کسانی است که به خدا و فرستادگانش ایمان نداشتند و روز قیامت را انکار می‌کردند. ستمکارانی که مردم را اذیت می‌کردند و از هیچ گناهی روی نمی‌گرداندند.

در چند جمله جهنم را توصیف کنید.

پاسخ: زبانه کشیدن آتش از هر سو - فریادهای گوش

فعالیت کلاسی: خراش - صدای مهیب آتش - صورتهای سیاه و زشت



به نظر شما چرا جهنمیان در جهنم عذاب می‌شوند؟

چون آنها در دنیا به خداوند و فرستادگان او ایمان نداشتند و مومنان را اذیت می‌کردند
روز قیامت را انکار می‌کردند و از انجام هیچ گناهی روی گردان نبودند

۱. البته تنها این ادکار نیستند که بهشت ما را می‌سازند؛ بلکه کارهای نیک هم مانند این ذکر نورانی باعث جلب رحمت و پاداش خداوند در بهشت می‌گردند. ۲. وسائل الشیعه، ج ۷، ص ۱۸۸.

دوزخ آفرینان

این عذاب‌ها همان کارهای زشتی است که دوزخیان از دنیا برای خودشان پیش فرستادند.

هریک از این زشتی‌ها به صورت غذایی دردناک درمی‌آید و به نزد صاحبش بازمی‌گردد؛ مثلاً کسی که در دنیا همیشه با زبانش دیگران را آزار می‌دهد، در جهنم همواره در محاصرهٔ مارها و عقرب‌های گزنده‌ای قرار دارد که خودش آنها را به وجود آورده است.

پس باید گفت: جهنم را نیز خود جهنمیان بلا عمل خود به وجود آورده‌اند.

به محض ورود کسی به جهنم، جهنمیان با ناسزا و نفرین به استقبال او می‌روند. گروهی از آنها به گروهی دیگر که در دنیا با یکدیگر دوست بودند می‌گویند: شما در دنیا ما را گمراه کردید، پس باید عذاب ما را هم به دوش بکشید. آنها می‌گویند: ما که شما را مجبور نکرده بودیم. شما خودتان به دنبال ما می‌آمدید. ما عذاب خودمان را هم نمی‌توانیم تحمل کنیم.

سپس همگی به سراغ شیطان رفته و می‌گویند: تو بودی که همهٔ ما را گمراه کردی و به جهنم کشاندی. شیطان می‌گوید: «خداوند به شما وعده‌های راست داد و من وعده‌های دروغ. شما خودتان وعده‌های راست خداوند را کنار گذاشتید و وسوسه‌های دروغ مرا باور کردید. پس به جای سرزنش من، خودتان را سرزنش کنید...».

اینجاست که جهنمیان به فرصت‌های از دست رفته فکر می‌کنند و با حسرت و پشیمانی می‌گویند: «ای کاش، در دنیا با فلان شخص دوست نمی‌شدیم. ای کاش، اصلاً مشتکی خاک بودیم و امروز چنین حالی نداشتیم. ای کاش، ایمان داشتیم و عمل صالحی انجام می‌دادیم...»^۱.
به راستی در این میان مقصر کیست؟



در قرآن کریم می‌خوانیم:

عده‌ای در روز قیامت می‌گویند: «اگر ما به پندهای پیامبران عمل می‌کردیم یا به نتیجهٔ کارهای خودمان می‌اندیشیدیم، اکنون در جهنم نبودیم».^۲

به نظر شما این افراد از کدام یک از نعمت‌هایی که داشته‌اند به درستی استفاده نکرده‌اند؟

۱- وجود پیامبران ۲- قدرت تفکر

۱. سورهٔ ابراهیم، آیهٔ ۲۲ ۲. سورهٔ فرقان، آیهٔ ۲۸؛ سورهٔ نبا، آیهٔ ۴۰؛ سورهٔ مؤمنون، آیهٔ ۱۰۰ ۳. سورهٔ ملک، آیهٔ ۱۰

بیشتر بدانیم

یکی از نام‌های روز قیامت، روز جزاست؛ یعنی روزی که هیچ کار نیک و بدی نادیده گرفته نمی‌شود و برای هر کاری - هر قدر هم کوچک باشد - پاداش یا مجازاتی مناسب آن کار در نظر گرفته می‌شود.

برای اینکه علت این نام‌گذاری را بدانید بهتر است به احادیث زیر توجه کنید:

- کسی که روزه می‌گیرد، روزه‌اش در روز قیامت به سیری تبدیل می‌شود که آتش را از او دور

می‌کند.^۱

- بهترین انسان‌ها در روز قیامت کسانی‌اند که به پدر و مادر خود خوبی کنند.^۲

- کسی که از کارهای بد دیگران گذشت کند و آنها را ببخشد، خداوند عذاب آتش را از او دور

می‌کند.^۳

- انسان متکبر و مغرور در روز قیامت، مانند مورچه‌ای کوچک محشور می‌گردد.^۴

- کسی که همسایه‌هایش را اذیت کند، خداوند بهشت را بر او حرام می‌کند و جایگاهش را آتش قرار

می‌دهد.^۵

- نتیجهٔ دروغ گفتن، خواری در دنیا و عذاب در آخرت است.^۶

همان‌طور که می‌بینیم وضعیت هر کسی در روز قیامت، متناسب با اعمالی است که در دنیا انجام داده

است. بنابراین، همهٔ ما از همین حالا می‌توانیم با توجه به اعمال خود در این دنیا، وضعیتمان را در قیامت

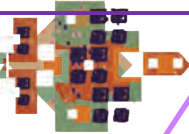
پیش‌بینی کنیم.

راستی شما دوست دارید در آن روز چگونه باشید؟

۱. کافی، ج ۴، ص ۶۲. ۲. مُسْتَدْرَكُ الْوَسَائِلِ، ج ۱۳، ص ۴۱۴. ۳. تَنْبِيهُ الْخَوَاطِرِ، ج ۲، ص ۱۲.
۴. کافی، ج ۲، ص ۳۱۱. ۵. وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۳۴. ۶. میزان الحکمة، ج ۳، ص ۲۶۷۷.

این عذاب ها همان کارهای زشتی است که دوزخیان از دنیا برای خودشان پیش فرستادند، مثلا کسی که در دنیا همیشه با زبانش دیگران را آزار میدهد، در جهنم همواره در محاصره مارها و عقرب های گزنده قرار می گیرد

خودت را امتحان کن



- ۱- عذاب های جهنم را چه کسی به وجود آورده است؟ توضیح دهید.
- ۲- وقتی گناهکاران اشتباهات خود را به گردن شیطان می اندازند، او چه پاسخی به آنها می دهد؟
- ۳- آیا نعمت ها و پاداش های همه بهشتیان مانند یکدیگر است؟ چرا؟

خیر. بسته به میزان ایمان و کارها و اخلاق خوبشان متفاوت است

ای کاش با در دنیا با فلان شخص دوست نمی شدیم . ای کاش اصلا مشتی خاک بودیم و امروز چنین حالی نداشتیم . ای کاش ایمان داشتیم و عمل صالحی انجام می دادیم.

پیشنهاد

در قرآن کریم می خوانیم :

در روز قیامت، بهشتیان از دوزخیان می پرسند : چه چیزی این گونه شما را به سوی جهنم کشانید؟ جهنمیان در پاسخ، چهار کار خود را برمی شمارند که به سبب آنها گرفتار عذاب شده اند. شما می توانید با مراجعه به سوره مدثر (آیات ۴۳ تا ۴۶) این سؤال و جواب را یادداشت کرده و برای دوستانتان در کلاس بازگو کنید.

تهیه کننده: مسعود میدری گروه معارف شهرستان ماهشهر